

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 47)

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti
Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının
Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile,
Çalışma ve Sosyal İşler ve Dışişleri Komisyonları Raporları
(1/350)**

*T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG.0.11/196-342/2504*

3.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınızta sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

*Bilent Ecevit
Başbakan*

**1/811 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik
Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı**

*T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı : B.02.0.KKG.0.11/101-1407/4721*

21.8.1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.7.1998 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

*Mesut Yılmaz
Başbakan*

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti arasında ikili sosyal güvenlik alanında Anlaşma imzalanması amacıyla başlatılan temalar sonucunda 24-26 Haziran 1996 tarihlerinde Ottawa'da yapılan görüşmeler sonucunda mutabakat sağlanan Türkiye-Kanada Sosyal Güvenlik An-

laşması ile bu Anlaşmanın uygulanmasına dair usul ve esaslara ilişkin İdarî Düzenleme parafe edilmiş, her iki metin 19 Haziran 1998 tarihinde Ankara'da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Prof. Dr. Nami Çağan ile Kanada'nın Ankara Büyükelçisi Michael Mace tarafından imzalanmıştır.

İmzalanan Sosyal Güvenlik Anlaşması her iki ülkenin vatandaşlarına ve haksahiplerine çeşitli haklar sağlamakta olup, buna göre;

Her iki Âkit Taraf vatandaşları sosyal güvenlik hakları yönünden eşit işlem göreceklidir.

Bir yardıma hak kazanmada her iki Âkit Tarafta geçen hizmet süreleri gerektiğinde birleştirilerek ilgililerin hak kaybı önlenmiş olacaktır.

Âkit ülkede geçici görevlendirilenlerin, bağımsız çalışanların, elçilik ve konsolosluk mensupları ile devlet hizmeti gören diğer kişilerin tabi olacakları sosyal güvenlik mevzuatı belirlenmiş olacaktır.

Aylık bağlanmış kimselerin ve hak sahiplerinin bu aylıkları diğer Âkit Tarafta ikametleri halinde de kendilerine ödenecektir. Ayrıca, bu kimselerin üçüncü ülkede oturmaları halinde de ödemelere devam edilecektir.

İş kazası veya meslek hastalığına uğrayan sigortalıların ikametgâhlarını diğer tarafa nakletmiş olmaları halinde de gerekli yardımları almaları devam edecektir.

Öte yandan, Anlaşma metni ise,

Tanımları, uygulanacak mevzuatı, uygulamanın kapsadığı kişileri, işlem eşitliğini, yardımların ihracını, her iki ülke bakımından ikamet ve sigortalılık sürelerinin tanımını, geçici görevlilerin tabi olacağı mevzuatı, süre birleştirilmesi ile ilgili hususları, her iki ülkenin mevzuatı bakımından yapılacak yardımların hesaplanmasını, ülkelerin yetkili makam ve kurumları arasındaki karşılıklı yardımlaşmayı, talep, bildiri ve itirazların sunulmasını, sorunların çözümüne ilişkin hususları, yürürlük, süre ve sona erme gibi hükümleri, düzenlemektedir.

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu

2.7.1999

Esas No. : 11350

Karar No. : 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20 nci Yasama Döneminde, Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı", 18.4.1999 tarihinde yapılan milletvekili erken genel seçimleri sonrasında 20 nci Yasama Döneminin sona ermesi ile hükümsüz sayılmıştır. Kurulan 57 nci Hükümet, Tasarının İhtüdüğün 77 nci maddesi uyarınca yenilenmesini kararlaştırmış, ve söz konusu Tasarı Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına 17.6.1999 tarihinde Tali Komisyon olarak Komisyonumuza, Esas Komisyon olarak Dışişleri Komisyonuna havale edilmiştir.

Komisyonumuz 1.7.1999 tarihinde yaptığı 3 üncü birleşiminde Sağlık, Çalışma ve Sosyal Güvenlik ve Dışişleri Bakanlıkları temsilcilerinin de katılımlarıyla Tasarıyı inceleyip görüşmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti arasında ikili sosyal güvenlik alanında ki anlaşmanın imzalanması amacıyla başlatılan temaslardan sonucunda 24-26 Haziran 1996 tarihinde Ottawa'da yapılan görüşmelerde anlaşma sağlanan Türkiye-Kanada Sosyal Güvenlik Anlaşması ile

bu Anlaşmanın uygulanmasına dair usul ve esaslara ilişkin İdari Düzenleme parafe edilmiş, her iki metin 19.6.1998 tarihinde Ankara'da Türkiye Cumhuriyeti adına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı ile Kanada Hükümeti adına, Kanada'nın Ankara Büyükelçisi arasında imzalanmıştır.

Tasarı ile 19.6.1998 tarihinde Ankara'da imzalanan ve her iki ülkenin vatandaşlarına ve hak sahiplerine karşılıklı sosyal güvenlik hakları sağlayan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmaktadır.

Tasarının genel gerekçesi Komisyonumuzca kabul edilerek maddelerine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi ile yürürlüğe ilişkin 2 ve yürütmeye ilişkin 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Dışişleri Komisyonuna sunulmak üzere arz olunur.

Başkan	Sözcü
<i>Ertuğrul Kumcuoğlu</i>	<i>Ali Emre Kocaoğlu</i>
Aydın	İstanbul
Kâtip	Üye
<i>Sabahat Vardar</i>	<i>Yakup Budak</i>
Bilecik	Adana
Üye	Üye
<i>Mahfuz Güler</i>	<i>Mustafa Karshoğlu</i>
Bingöl	Bolu
Üye	Üye
<i>Ersoy Özcan</i>	<i>Melek Denli Karaca</i>
Bolu	Çorum
Üye	Üye
<i>Ali Ahmet Ertürk</i>	<i>Hakkı Oğuz Aykut</i>
Edirne	Hatay
Üye	Üye
<i>Ali Güner</i>	<i>Doğan Baran</i>
İğdır	Niğde
Üye	Üye
<i>Prof. Dr. Mehmet Said Değer</i>	<i>Ahmet Zamanlı</i>
Şırnak	Tekirdağ
Üye	Üye
<i>Reşat Doğru</i>	<i>Ali Kemal Başaran</i>
Tokat	Trabzon
Üye	Üye
<i>Mustafa Niyazi Yanmaz</i>	<i>Mesut Türker</i>
Şanlıurfa	Yozgat

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN
**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KANADA HÜKÜMETİ ARASINDA
SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

15.7.1999

Esas No. : 11350

Karar No. : 32

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 13 Temmuz 1999 tarihli 6 ncı birleşiminde Dışişleri Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı temsilcilerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

İki Âkit Taraf vatandaşlarının sosyal güvenlik hakları yönünden eşit işlem görmelerini, hizmet birleştirilmesi ile ilgili hususları, çeşitli konularda tabi olacakları mevzuatı düzenleyen Tasarı Komisyonumuzca uygun görülerek kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Kâmrân İnan</i>	<i>B. Suat Çağlayan</i>
Van	İzmir
Kâtip	Üye
<i>Mehmet Ali Bilici</i>	<i>Müjdat Kayayerli</i>
Adana	Afyon
Üye	Üye
<i>Nesrin Ünal</i>	<i>Teoman Özalp</i>
Antalya	Bursa
Üye	Üye
<i>Hasan Erçelebi</i>	<i>Mahmut Erdir</i>
Denizli	Eskişehir
Üye	Üye
<i>M. Bedri İncetahtacı</i>	<i>Mustafa Yaman</i>
Gaziantep	Giresun
Üye	Üye
<i>Ayfer Yılmaz</i>	<i>Azmi Ateş</i>
İçel	İstanbul

Üye
Hüseyin Kansu
İstanbul

Üye
Rahmi Sezgin
İzmir

Üye
Basri Coşkun
Malatya

Üye
Osman Yumakoğulları
İstanbul

Üye
Cevdet Akçalı
Kütahya

Üye
M. Necati Çerinkaya
Manisa

Üye
Birrol Büyükköztürk
Osmaniye

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KANADA HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - 19 Haziran 1998 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kanada Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz
Başbakan

Başb. Yrd. ve Devlet Bak.

B. Ecevit

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

M. Gürdere

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı V.

M. Taşar

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Kültür Bakanı

İ. Talay

Başb. Yrd. ve Millî Savunma Bak.

İ. Sezgin

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

H. Gemici

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Millî Eğitim Bakanı

H. Uluğbay

Ulaştırma Bakanı

N. Menzir

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE KANADA HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı

G. Taner

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andican

Devlet Bakanı

R. Şahin

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

M. Batallı

Dişişleri Bakanı

İ. Cen

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. Taşar

Enerji ve Tabii Kayn. Bakanı

M. C. Ersüner

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

KANADA HÜKÜMETİ

ARASINDA

SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

VE

KANADA HÜKÜMETİ,

bundan böyle "Taraflar" olarak adlandırılacaklardır,
sosyal güvenlik alanında işbirliği yapmayı TASARLAMIS,
bu amaçla bir Anlaşma yapmaya KARAR VERMİŞ
ve aşağıdaki hususlarda
MUTABAKATA VARMIŞLARDIR.

KISIM I

GENEL HÜKÜMLER

Madde I

Tanımlar

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasında:

"Yetkili Makam"

Kanada bakımından, Kanada mevzuatının uygulanmasından sorumlu Bakan veya Bakanları;
ve Türkiye bakımından, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile diğer ilgili Bakanlıkları;

"Yetkili Kurum"

Kanada bakımından, yetkili makamı; ve Türkiye bakımından, Madde II (I) (b)'de belirtilen
mevzuatın uygulanmasından sorumlu kurum veya kurumları;

"Mevzuat"

Bir Taraf bakımından, o Taraf ile ilgili olarak Madde II (I)'de belirtilen kanun ve tüzükleri;

"Kredilenebilir Süre"

Kanada bakımından, Kanada Aylık Planı uyarınca bir malûliyet aylığı ödenebilen süre de da-
hil, Kanada mevzuatına göre bir yardım hakkının elde edilmesi için kullanılan prim veya ikamet sü-
resini; ve Türkiye bakımından ise, prim veya kesenek ödenmiş ve ödenmiş sayılan süreyi;

"Yardım"

Bir Taraf bakımından, o Taraf mevzuatında bir hükme bağlanmış herhangi bir nakdi yardım,
aylık veya ödenek anlamını ve böyle bir nakdi yardım, aylık veya ödeneğe uygulanacak herhangi
bir ek veya artışı;

"Ülke"

Kanada bakımından, Kanada ülkesini; ve Türkiye bakımından, Türkiye Cumhuriyeti ülkesini;
ifade eder.

2. Bu maddede tanımlanmayan herhangi bir terim, uygulanacak mevzuatta kendisine atfedilen
anlamı taşır.

Madde II

Anlaşmanın Uygulanacağı Mevzuat

1. Bu Anlaşma aşağıdaki mevzuata uygulanır:

(a) Kanada bakımından:

(i) Yaşlılık Güvencesi Kanunu (Old Age Security Act) ve bununla ilgili tüzükler,

(ii) Kanada Aylık Planı (Canada Pension Plan) ve bununla ilgili tüzükler;

(b) Türkiye bakımından:

İş kazaları ile meslek hastalıkları, malillik, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile sınırlı olmak üzere;

(i) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu,

(ii) 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu,

(iii) 1479 sayılı BAĞ-KUR Kanunu,

(iv) 2925 sayılı tarım işçileri ile 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanunları,

(v) Yukarıdaki Kanunlara ilişkin yasal düzenlemeler,

(vi) 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Geçici 20 nci Maddesine tabi sandıklar hakkında mevzuat.

2. Bu Anlaşma, 3 üncü Paragraf hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 1 inci Paragrafta belirlenen mevzuatı değiştiren, ilaveler getiren, birleştiren veya yerine geçen kanun ve tüzüklere de uygulanır.

3. Bu Anlaşma, Bir Taraf mevzuatını yeni haksahibi gruplar ve yeni yardımlarla genişleten kanun ve tüzüklere, bir Taraf tarafından bu kanun ve tüzüklerin yürürlüğe girmesini müteakip 3 ay içinde, diğer Taraf bir itiraz bildiriminde bulunmadıkça, bu kanun ve tüzüklere de uygulanır.

Madde III

Uygulamanın Kapsadığı Kişiler

Bu Anlaşma, Türkiye ve Kanada mevzuatına tabi olmuş kimseler ile bunların iki ülkenin birinin uygulanan mevzuatının kapsamında bulunan bakmakla yükümlü olduğu kimselere ve geride kalan hak sahiplerine uygulanır.

Madde IV

İşlem Eşitliği

III. Maddede tanımlanan kimseler Akit Tarafların mevzuatına göre, hak ve yükümlülük bakımından eşit işlem görürler.

Madde V

Yardımların İhracı

Bu Anlaşmada aksi belirtilmedikçe:

1. Bu Anlaşma dolayısıyla elde edilen yardımlar dahil, III. Maddede tanımlanan herhangi bir kişiye bir Taraf mevzuatı uyarınca ödenecek yardımlar, sadece kişinin diğer Taraf ülkesinde ikamet ediyor olması nedeniyle herhangi bir indirim, değişiklik, durdurma, iptal veya hacze tabi tutulamaz ve bu yardımlar diğer Taraf ülkesinde de ödenir.

2. Her iki Tarafın mevzuatına tabi olan veya olmuş bir kimseye veya böyle bir kimsenin bakmakla yükümlü olduğu kişiler veya geride kalan hak sahiplerine, bu Anlaşma uyarınca ödenecek yardımlar, üçüncü bir Devlet ülkesinde de ödenir.

KISIM II
UYGULANACAK MEVZUAT İLE İLGİLİ HÜKÜMLER

Madde VI

Kapsam ile İlgili Kurallar

1. Bu Anlaşmanın aşağıda hükümleri saklı kalmak kaydıyla:

(a) Bir Taraf ülkesinde çalışan, istihdam edilen bir kişi, o işle ilgili olarak, sadece o Tarafın mevzuatına tabi olur; ve

(b) Daimi olarak bir Taraf ülkesinde ikamet eden ve diğer Tarafın ülkesinde veya her iki Taraf ülkesinde kendi hesabına, kendi işinde çalışan bir kimse, o işle ilgili olarak, sadece daimi ikamet ettiği Tarafın mevzuatına tabi olur.

2. Bir Tarafın mevzuatına tabi olan ve aynı veya ilgili bir işveren için diğer Taraf ülkesinde 24 ayı geçmeyecek bir süre için hizmet vermek üzere istihdam edilen bir kimse, bu hizmetleri birinci ülkede yapıyormuş gibi birinci Taraf mevzuatına tabi olur. Her iki Tarafın yetkili makamlarının önceden onayı ile bu 24 aylık süre toplam olarak 60 ayı geçmemek kaydı ile uzatılabilir.

3. Bir kimse, bu Anlaşma hükümleri uygulanmaksızın bir geminin mürettebatı olarak iş nedeniyle her iki Taraf mevzuatına tabi olacak ise, bu işle ilgili olarak Türk bandırası taşıyan gemide çalışan personel Türk mevzuatına, diğer haller için Kanada mevzuatına tabidir.

4. Bir Taraf adına diğer Taraf ülkesinde yürütülen bir devlet görevi ile ilgili olarak istihdam edilen kimse, eğer sadece ikinci Tarafın vatandaşı ise veya normal olarak ikinci Taraf ülkesinde ikamet ediyorsa, ikinci Tarafın mevzuatına tabi olur. Söz konusu kimse birinci Tarafın vatandaşı ise, birinci Tarafın mevzuatına tabi olmayı tercih edebilir.

5. Tarafların yetkili makamları, ortak mutabakat ile herhangi bir kişi veya kişi grupları ile ilgili olarak bu madde hükümlerinin uygulanmasını değiştirebilir.

MADDE VII

Kanada Mevzuatı Bakımından

Belirli İkamet Sürelerinin Tanımı

1. Sadece Yaşlılık Güvencesi Kanununa göre yardımların miktarının hesaplanmasında:

(a) Bir kimsenin, Türkiye'de herhangi bir bulunma veya ikamet süresi boyunca Kanada Aylık Planına veya Kanada'nın bir eyaletinin kapsamlı aylık planına tabi olması halinde, bu kimse ve onunla birlikte ikamet eden ve istihdam veya kendi ad ve hesabına çalışma nedeniyle Türk mevzuatına tabi olmayan eşi ve bakmakla yükümlü olduğu kişiler için bu süre, Kanada'da geçmiş bir ikamet süresi gibi kabul edilir; ve

(b) Eğer bir kimse, Kanada ülkesindeki herhangi bir bulunma veya ikamet süresi sırasında, Türk mevzuatına tabi olur ise, bu kimse ve kendisi ile birlikte ikamet eden ve istihdam veya kendi ad ve hesabına çalışma nedeniyle Kanada Aylık Planı veya Kanada'nın bir eyaletinin kapsamlı aylık planına tabi olmayan eşi ve bakmakla yükümlü olduğu kimseler için, bu süre Kanada'da geçmiş bir ikamet süresi olarak kabul edilmez.

2.1. Parafrafın uygulanmasında:

(a) Bir kimsenin sadece Türkiye'de bulunduğu veya ikamet ettiği süre sırasında istihdam veya kendi ad ve hesabına çalışması nedeniyle ilgili plana prim ödenmesi halinde, bu kimsenin bu süre sırasında Kanada Aylık Planı veya Kanada'nın bir eyaletinin kapsamlı aylık planına tabi olacağı kabul edilecektir.

(b) Bir kimsenin sadece Kanada'da bulunduğu veya ikamet ettiği süre sırasında bu istihdam veya kendi ad ve hesabına çalışması nedeniyle Türk mevzuatına zorunlu olarak prim ödemesi halinde, bu kimsenin bu süre sırasında Türk mevzuatına tabi olacağı kabul edilecektir.

KISIM III YARDIMLARLA İLGİLİ HÜKÜMLER

BÖLÜM I BİRLEŞTİRME Madde VIII

Kanada ve Türkiye Mevzuatı Uyarınca Süreler

1. Bir kimsenin, bir Tarafın mevzuatına göre, yeterli kredilenebilir süreyi tamamlayamaması nedeniyle, bir yardım ödenmesine hak kazanamaması durumunda, bu kimsenin, bu yardımın ödenmesine hak kazanması, sürelerin çakışmaması koşuluyla, 2 ila 4 üncü paragraflarda belirtildiği gibi, bu sürelerin birleştirilmesi suretiyle tespit edilir.

2. (a) Kanada Yaşlılık Güvencesi Kanununa göre, bir yardım ödemesine hak kazanmanın tespitinde, Türk mevzuatı uyarınca kredilenebilir bir süre, Kanada ülkesindeki bir ikamet süresi olarak kabul edilir.

(b) Kanada Aylık Planına göre, bir yardım ödenmesine hak kazanmanın tespitinde, Türk mevzuatı uyarınca kredilenebilir en az 90 günlük bir süreyi kapsayan bir takvim yılı, Kanada Aylık Planı uyarınca kredilenebilir bir yıl olarak kabul edilir.

3. Türk mevzuatına göre, bir yaşlılık yardımı ödenmesine hak kazanılmasının tespitinde:

(a) Kanada Aylık Planı uyarınca kredilenebilir bir süre olan bir takvim yılı, Türk mevzuatı uyarınca kredilenebilir 360 gün olarak kabul edilir; ve

(b) Kanada'nın Yaşlılık Güvencesi Kanununa göre, kredilenebilir bir süre olan ve Kanada Aylık Planı uyarınca kredilenebilir sürenin bir bölümlü olmayan bir gün, Türk mevzuatı uyarınca kredilenebilir bir gün olarak kabul edilir.

4. Türk mevzuatına göre, bir maluliyet veya öltim yardımının ödenmesine hak kazanılmasının tespitinde, Kanada Aylık Planı uyarınca kredilenebilir bir süre olan bir takvim yılı, Türk mevzuatı uyarınca kredilenebilir 360 gün olarak kabul edilir.

5. Bir kimsenin Türk sigortasına girişinden önce Kanada mevzuatına göre sigortalanmış bulunması halinde, bu giriş, Türk sigortasına giriş olarak kabul edilir.

Madde IX

Üçüncü Bir Devlet Mevzuatına Göre Geçen Süreler

Eğer bir kimse, Tarafların mevzuatları uyarınca, VIII. Maddede belirtildiği gibi, birleştirilmiş kredilenebilir süreler esas alınarak, bir yardım ödemesine hak kazanamaz ise, bu kimsenin bu yardım ödemesine hak kazanıp kazanmadığı bu süreler ile her iki Taraftaki sürelerin birleştirilmesini sağlayan sosyal güvenlik anlaşmaları ile bağlı oldukları bir üçüncü Devletin mevzuatına göre geçen kredilenebilir sürelerin birleştirilmesi suretiyle tespit edilir.

Madde X

Birleştirilecek Asgari Süre

Bu Anlaşmanın herhangi bir diğer hükümüne bakmaksızın, eğer bir Taraf mevzuatı uyarınca, bir kimse tarafından tamamlanmış kredilenebilir sürelerin toplamı bir yıldan az ise ve eğer, sadece bu süreleri gözönüne alarak, mevzuat uyarınca bir yardım hakkı mevcut değilse, o Tarafın yetkili ku-

rumundan bu Anlaşma dolayısı ile bu süreler ile ilgili olarak o kimseye yardım bağlaması talep edilemez. Şu kadar ki, bu süreler uygulanan mevzuata göre yardım hakkının belirlenmesinde diğer tarafta dikkate alınır.

BÖLÜM 2

KANADA MEVZUATI UYARINCA YARDIMLAR

Madde XI

Yaşlılık Güvencesi Kanunu Uyarınca Yardımlar

1. Eğer bir kimse, sadece 1 inci Bölümün birleştirme hükümlerinin uygulanması suretiyle bir aylık veya eş tahsisatı ödemesine hak kazanır ise, Kanada yetkili kurumu, yalnızca Yaşlılık Güvencesi Kanunu uyarınca dikkate alınabilecek olan Kanada'daki ikamet sürelerini esas alarak, kısmi aylık veya eş ödeneği bağlanmasını sağlayan Yaşlılık Güvencesi Kanunu hükümlerine uygun olarak, o kimseye ödenebilecek aylık veya eş ödeneğinin miktarını hesaplar.

2. 1. Paragraf aynı zamanda, Kanada'da bir aylık ödemesine hak kazanan, ancak Kanada dışındaki bir aylığın ödenmesine hak kazanmak için Yaşlılık Güvencesi Kanunu ile istenen asgari süre için Kanada'da ikamet etmemiş bir kişiye de uygulanır.

3. Bu Anlaşmanın diğer hükümlerine bakılmaksızın:

(a) Eğer o kimsenin ikamet süreleri, 1. Bölümde belirtildiği gibi birleştirildiği zaman, en az Kanada dışında bir aylık ödenmesine hak kazanmak için Yaşlılık Güvencesi Kanunu'na istenen minimum Kanada ikamet süresine eşit ise, Kanada dışındaki bir kimseye bir yaşlılık güvencesi aylığı ödenir; ve

(b) Bir eş ödeneği ve garanti edilen gelir zammı, Kanada dışındaki bir kimseye sadece Yaşlılık Güvencesi Kanununun izin verdiği ölçüde ödenir.

Madde XII

Kanada Aylık Planı Uyarınca Yardımlar

Eğer bir kimse, sadece 1 inci Bölümün birleştirme hükümlerinin uygulanmasıyla bir yardım ödemesine hak kazanırsa, Kanada yetkili kurumu bu kimseye ödenecek yardımın miktarını aşağıdaki şekilde hesaplar:

(a) Yardımın kazanç-bağlantılı kısmı, Kanada Aylık Planı hükümlerine uygun olarak, yalnızca bu Plan uyarınca aylığa esas kazançlar esas alınarak tespit edilir; ve

(b) Yardımın sabit miktarlı kısmı;

(i) Kanada Aylık Planı hükümlerine uygun olarak tespit edilen yardımın sabit miktarlı kısmının miktarının

(ii) O yardım hakkının belirlenmesi için bu Plan uyarınca gerekli minimum staj süresi ile bağlantılı olarak Kanada Aylık Planına prim ödeme sürelerinin oranının temsil eden kesiri,

ile çarpılması suretiyle tespit edilir, ancak hiçbir şekilde bu kesir bir'i aşamaz.

BÖLÜM 3

TÜRK MEVZUATI UYARINCA YARDIMLAR

Madde XIII

Ödenecek Yardım Miktarının Hesaplanması

1. Türk kreditebilir sürelerinden bir aylık veya gelir bağlanmasını talep etmek hakkının mevcut olmaması, ancak Anlaşmanın VIII veya IX maddesi sonucu bir aylık veya gelir talep etme hakkının mevcut olması halinde, aşağıdaki hükümler uygulanır:

(a) Yetkili Türk Sosyal Güvenlik Kurumu, birleştirilen kredilenebilir süreleri kendi mevzuatına göre geçmiş gibi dikkate alarak aylık veya geliri tespit eder.

(b) Yetkili Türk Sosyal Güvenlik Kurumu daha sonra (a) bendine göre nazari olarak tespit edilen aylık veya gelirin kendi mevzuatına göre geçen kredilenebilir sürelerin her iki Âkit Taraf mevzuatına göre geçen kredilenebilir süreler toplamına olan oranına uygun kısmını hesaplayarak, ödenecek aylık veya gelir miktarını belirler.

2. Türk mevzuatındaki aylığın azaltılması, durdurulması veya kesilmesi ile ilgili hükümler bu Anlaşmanın uygulanmasında nazara alınır.

KISIM IV İDARİ VE ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde XIV

İdari Düzenleme

1. Tarafların yetkili makamları, İdari Düzenleme vasıtasıyla, bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli önlemleri alırlar.

2. Tarafların iribat bütroları, bu düzenlemede belirtilir.

MADDE XV

Bilgi ve Karşılıklı Yardım

1. Bu Anlaşmanın uygulanmasından sorumlu yetkili makam ve kurumlar:

(a) Mevzuatlarının izin verdiği ölçüde, bu Anlaşmanın uygulanması için gerekli herhangi bir bilgiyi birbirlerine bildirirler;

(b) Bu Anlaşma veya bu Anlaşmanın uyguladığı mevzuat uyarınca herhangi bir yardımın ödemesi veya bu yardıma hak kazanmanın tespiti ile ilgili olarak, konu onların kendi mevzuatlarının uygulanması ile ilgiliymiş gibi, birbirlerine yardımcı olurlar; ve

(c) Mümkün olan en kısa zamanda, bu Anlaşmanın uygulanması için alınan tüm önlemleri veya Anlaşmanın uygulanmasını etkilemesi halinde, kendi mevzuatlarındaki değişiklikleri birbirlerine bildirirler.

2. Alt paragraf 1 (b)'de işaret edilen yardım, belirli masraf türlerinin geri ödemesi için XIV. Maddeye uygun olarak yapılan İdari Düzenlemede yer alan herhangi bir hüküm saklı kalmak kaydıyla, ücretten muaf olarak sağlanır. Bir Tarafın yetkili kurumu diğer Tarafın yetkili kurumundan ödemeyi istediğinde, birinci kurum ikinci kuruma, birinci Tarafın para birimini belirterek ödenecek miktarı bildirir. Bunun üzerine, ikinci kurum bu miktarı, birinci Tarafın para birimi ile birinci kuruma öder.

3. Bir Tarafın yasaları uyarınca açıklanması gerekmedikçe, bu Anlaşmaya göre bir Tarafça diğer Tarafa bir kimse hakkında gönderilen herhangi bir bilgi gizlidir ve sadece bu Anlaşmanın ve bu Anlaşmanın uygulandığı mevzuatın yürütülmesi amacıyla kullanılır.

Madde XVI

Vergi, Resim, Ücret ve Harçlardan

Muafiyet veya İndirim

1. Bir Tarafın, mevzuatın uygulanması için gerekli herhangi bir belge veya dokümanın hazırlanması ile ilgili olarak o Tarafın mevzuatınca hükme bağlanmış bulunan vergiler, resim, konsolosluk ücretleri veya idari harçlardan muafiyet veya bunlarla ilgili herhangi bir indirim, diğer Taraf mevzuatının uygulanması ile ilgili gerekli belge ve dokümanları da kapsar.

2. Bu Anlaşmanın uygulanması için yapılması gerekli resmi türde herhangi bir belge, diplomatik veya konsolosluk yetkililerinin önyayından veya benzer formalitelerden muaftır.

Madde XVII

Haberleşme Dili

Bu Anlaşmanın uygulanması için Tarafların yetkili makamları ve kurumları bir diğeri ile iki Taraftan birinin herhangi bir resmi dili ile doğrudan haberleşebilirler.

Madde XVIII

Talep, Bildiri ve İtirazların Sunulması

1. Akit Taraflardan birinin mevzuatına göre, o Tarafın yetkili makam veya kurumuna yasal süresi içinde yapılmış olan bir yardımın ödenmesi veya yardım hakkının belirlenmesine ilişkin talep, bildiri veya itiraz, diğer Tarafın yetkili makamına, kurumuna sunulmuş gibi kabul edilir. Aynı husus diğer konulara ilişkin dilekçeler ile beyannameler ve itirazlar için de geçerlidir.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten sonra bir Taraf mevzuatı uyarınca yapılan yardım talebi, diğer Tarafın mevzuatı uyarınca muadil bir yardım için talep olarak kabul edilir.

Şu kadar ki başvuru sahibinin:

(a) talebinin diğer Tarafın mevzuatı uyarınca da geçerli olduğu dilekçesinde belirtmiş olması,

(b) veya bir Tarafın mevzuatı uyarınca tamamlanmış kredilenebilir ştrelere ilişkin bilgi ve belgeleri ibraz etmesi gereklidir.

Yukarıdaki hususlar müracaatçının dilekçesinde açık olarak yardım talebinin ertelenmesini istemesi halinde geçerli değildir.

3. 1 ve 2 nci Paragrafın uygulandığı herhangi bir durumda, talep, bildiri veya itirazın sunulduğu yetkili makam veya kurum, bunu gecikmeksizin diğer Tarafın yetkili makam veya kurumuna iletir.

Madde XIX

Yardımların Ödenmesi

Bir Tarafın yetkili kurumu bu Anlaşmaya göre çıkan yükümlülüklerini o Tarafın para birimi ile yerine getirebilir.

Madde XX

Sorunların Çözülmesi

1. Bu Anlaşmanın yorum ve uygulanması ile ilgili olarak, Taraflar arasında ortaya çıkacak her türlü uyuşmazlık Tarafların yetkili makamları arasında yapılacak doğrudan müzakerelerin konusunu oluşturur.

2. Bu suretle ortaya çıkan bir uyuşmazlık, değinilen müzakerelerin başlama tarihini izleyen 6 ay zarfında belirlenen şekilde çözümlenemediği takdirde, keyfiyet Taraflardan birisinin talebi üzerine, oluşum tarzı ve usule ilişkin uygulama kuralları taraflar arasında yapılacak bir anlaşma ile belirlenecek bir Tahkim Komisyonuna sunulur.

3. Tahkim Komisyonu, uyuşmazlık hakkında anlaşmanın ruhu ve temel ilkeleri uyarınca bir karar verir. Komisyonun kararları bağlayıcı ve kesindir.

Madde XXI

Kanada'nın bir Eyaleti ile Anlaşma

Türkiye'nin ilgili makamı ve Kanada'nın bir eyaleti, bu Anlaşmanın hükümleri ile çelişmediği sürece Kanada'da eyalet yetkisi içerisinde herhangi bir sosyal güvenlik konusunda anlaşmalar yapabilirler.

KISIM V
GEÇİCİ VE NİHAİ HÜKÜMLER

Madde XXII

Geçici Hükümler

1. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce tamamlanmış kredilenebilir herhangi süre, bu Anlaşma uyarınca bir yardım hakkının tespitinde dikkate alınır.

2. Bu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önceki bir süre için bir yardım ödenmesi alma hakkını vermez.

3. 2. Paragraf hükmüne tabi olmak üzere, bir toptan ödmeden başka, bir yardım, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten önce vuku bulmuş olaylarla ilgili olarak bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçerli olmak üzere ödenir.

Madde XXIII

Süre ve Sona Erme

1. Bu Anlaşma süresinde herhangi bir kısıtlama olmaksızın yürürlükte kalır. Anlaşma herhangi bir tarihte iki Tarafın biri tarafından diğer Tarafa yazılı olarak, 12 aylık ihbar süresi verilmele suretiyle feshedilebilir.

2. Bu Anlaşmanın sona ermesi halinde, onun hükümlerine göre bir kimsenin elde etmiş olduğu herhangi bir hak devam eder ve bu hükümler dolayısıyla hak kazanma esnasında hakların karara bağlanması için görüşmeler yapılır.

Madde XXIV

Yürürlüğe Girme

Bu Anlaşma, her bir Tarafın diğer Tarafın bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için dahili şartların uygun olduğuna ilişkin yazılı bildirim aldığı ayı takip eden dördüncü ayın birinci günü yürürlüğe girer.

Hükümetleri tarafından usulünce yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunan kişiler bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bu Anlaşma Ankara'da, 19 Haziran 1998 tarihinde her bir metin eşit geçerlilikte olmak üzere, Türkçe, İngilizce ve Fransızca dillerinde, iki kopya halinde düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ADINA

Prof. Dr. Nami ÇAĞAN

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

KANADA HÜKÜMETİ

ADINA

Michael MACE

Kanada Büyükelçisi